

РЕШЕНИЕ

№ 139

гр. Козлодуй, 18.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – КОЗЛОДУЙ, II-РИ СЪСТАВ в публично заседание на двадесет и седми септември, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Адриана Г. Добрева

при участието на секретаря Стела Б. Бочева
като разгледа докладваното от Адриана Г. Добрева Гражданско дело № 20211440100837 по описа за 2021 година

Съдът е сезиран с искова молба на П. Ц. К., ЕГН ***** с адрес в гр.Козлодуй, ул."Страцин" №2, с която е предявил против „АЕЦ КОЗЛОДУЙ“ ЕАД със седалище и адрес на управление гр.Козлодуй, ЕИК 106513772, представлявано от изпълнителния директор Наско Асенов Михов обективно съединените искове по чл.344, ал.1 т.1, т.2 и т.3 КТ за признаване за незаконно и отмяна на уволнението му извършено със Заповед № 64/09.06.2021г. на изпълнителния директор, за възстановяване на заеманата преди уволнението длъжност механик в Дирекция Производство" ЕП-2, Направление „Ремонт", Отдел „Изпълнение на ремонта", Цех „Оборудване I-ви контур", сектор „Оборудване 1-ви контур", Група „Въртящи механизми", Бригада „Главни ГЦП" и за заплащане на обезщетение за времето, през който е останал без работа поради уволнението за периода от 15.06.2021г. до 15.12.2021г. в размер на 36 000.00 лева, ведно със законната лихва.

В съдебни заседания ищецът участва лично и пълномощник адвокат Румен Маноев от Адвокатска колегия - Враца и поддържат обективно съединените искове.

Ответникът „АЕЦ КОЗЛОДУЙ“ ЕАД е подал редовен писмен отговор на исковата молба на л.15-24, с който оспорва исковете като неоснователни и недоказани, и пледира да бъдат отхвърлени. В съдебни заседания за ответника се явява пълномощник юриконсулт Валерия Борисова и оспорва исковете, като поддържа писмения отговор и излага подробни доводи и в писмената защита.

По делото са събрани доказателства, както следва: писмени - копие на личното

трудова досие на ищеца на л.25 и сл., вкл. последното допълнително споразумение към трудов договор на ищеца с № 474/09.03.2017г. на л.35; оспорваната заповед за прекратяване на трудовото правоотношение на ищеца с № 64/09.06.2021г. на л.25; предизвестие за прекратяване трудовото правоотношение на ищеца на л.229; обратна разписка за връчени на 14.06.2021г. на ищеца предизвестие и заповед за прекратяване трудовото правоотношение на л.26; длъжността характеристика за длъжността на ищеца на л.196 – 214; заверено копие на здравно досие на ищеца на л.215-226; протокол № 36/16/29.04.2021 на Служба трудова медицина – „АЕЦ КОЗЛОДУЙ” ЕАД на л.232; жалба на ищеца против същия протокол на л.231; решение по жалбата на ищеца от 13.05.2021г. на Комисия за медицинска пригодност към Национален център по радиобиология и радиационна защита (НЦРРЗ) на л.239; протокол на медицинска комисия по трудоустрояване от 18.05.2021г. на л.30-34; Преписка във връзка с Решение на Комисия за медицинска пригодност от 13.05.2021г., изпратена от НЦРРЗ на л.272-300; Удостоверение за БТВ на ищеца за пълен работен месец преди прекратяване на трудовия договор на л.227; писмо от НОИ с приложена справка за получени от ищеца обезщетения на л.301 - 304; Правилник за организацията и дейността на служба „Трудова медицина” на л.167 и сл. и гласни - показанията на свидетелите Й. Т., Б. Б. и Силвия Окашева, служители на ответното дружество.

Съдът намира гласните доказателства за неотносими към предмета на спора, поради което и не ги обсъжда.

Съдът въз основа на събраните по делото доказателства и съобразявайки доводите на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Ищецът П. Ц. К. е работил при ответника по безсрочен трудов договор на длъжност механик в Дирекция "Производство" ЕП-2, Направление „Ремонт", Отдел „Изпълнение на ремонта", Цех „Оборудване I-ви контур", сектор „Оборудване 1-ви контур", Група „Въртящи механизми", Бригада „Главни ГЦП".

Трудовото му правоотношение е прекратено от работодателя с предизвестие № 1692/08.06.2021г. и Заповед № 64/09.06.2021г. връчени му с куриерска фирма Speedy на 14.06.2021г. видно от обратната разписка приложена на л.26.

Основанието за прекратяване на трудовото правоотношение на ищеца записано в предизвестията е по чл.328, ал.1 т.12 КТ, поради обективна невъзможност за изпълнение на трудовия договор. В заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение на ищеца е записано същото правно основание чл.328, ал.1 т.12 КТ, поради обективна невъзможност за изпълнение на трудовия договор, изразяваща се в медицинска непригодност за работа в среда с йонизиращи лъчения, съгласно заключение на НЦРРЗ и протокол на медицинска комисия по трудоустрояване.

По делото е представено решение на комисията за медицинска пригодност към НЦРРЗ от 13.05.2021г., издадено по жалба на П. Ц. К. срещу Протокол № 36/16/29.04.2021г.

на Комисия при СТМ „АЕЦ КОЗЛОДУЙ“ ЕАД, с което комисията е решила, че П. Ц. К. е непригоден за работа в среда с йонизиращи лъчения по т.13 от Приложение № 4 към чл.11 на Наредба 11 от 2008г.

Приложена е преписката към цитираното по-горе решение на Комисията за медицинска пригодност към НЦПРЗ, от която се установява, че преписката е образувана по жалба на ищеца П. Ц. К. срещу Протокол № 36/16/29.04.2021г. на Комисия при СТМ „АЕЦ КОЗЛОДУЙ“ ЕАД и съдържа жалбата, Протокол № 36/16/29.04.2021г., медицински документ издаден от д-р Людмила Божинова психиатър и член на ЛК към СТМ на „АЕЦ КОЗЛОДУЙ“ ЕАД, карта от профилактичен преглед на П.К. и длъжностна характеристика за длъжността.

По делото е представен протокол на медицинска комисия по трудоустройство при „АЕЦ КОЗЛОДУЙ“ ЕАД от 18.05.2021г., където по т.8 е прието решение по отношение ищеца П.К. да бъде преназначен на длъжност механик в цех „Топлоснабдяване“, управление „Общостанционни съоръжения“ с противопоказания без работа в СЙЛ. Комисията се е позовала на протокол на лекарска комисия към службата по трудова медицина – „АЕЦ КОЗЛОДУЙ“ ЕАД № 36/16/29.04.2021г. и решение на комисия за медицинска пригодност към НЦПРЗ от 13.05.2021г.

Представен е и протокол на служба по трудова медицина - „АЕЦ КОЗЛОДУЙ“ ЕАД № 36/16/29.04.2021г., от който е видно, че лекарска комисия на служба по трудова медицина регистрирана при работодателя е предложила ищеца да не се допуска трайно в среда с йонизиращи лъчения и да бъде преместен при други условия на труд без среда с йонизиращи лъчения и без психоемоционално напрежение с мотиви: Наредба № 11/22.10.2018 г. за здравни норми и изисквания при работа в среда с йонизиращи лъчения, чл.11, прил.4, т.13. (**Бележка на съда:** Приложение № 4 към чл. 11 съдържа Медицински противопоказания за работа в среда с йонизиращи лъчения, като в т.13 е посочено: Психични заболявания¹ с отбелязване, че лицата с посочените заболявания с курсив¹ са непригодни за първоначално започване на работа в среда на йонизиращи лъчения. При вече работещи всеки конкретен случай се преценява индивидуално.).

От представената длъжностна характеристика за длъжността на ищеца е видно и между страните няма спор, че медицински изисквания за длъжността по т.2.3.1 са - да няма противопоказания съгласно списък на медицинските противопоказания за работа в среда с йонизиращи лъчения към Наредба № 11 на МЗ за здравни норми и изисквания при работа в среда с йонизиращи лъчения.

От писмото и приложените към него документи на НОИ, Дирекция „Осигуряване и краткосрочни плащания“ е видно, че ищеца П.К. към 9.06.2021г. е бил във времена нетрудоспособност по 2 бр. болнични листове – № E20211011100 за периода от 30.04.2021г. до 02.06.2021г. и № E20211466658 за периода от 03.06.2021г. до 02.07.2021г. и е получил

обезщетения през м.май 1612.80 лв.; през м.юни 230.40 лв.; през м.юни още 2304.00 лв. и през м.юли 230.40 лв.

Ищецът оспорва Заповед № 64/09.06.2021г., с която е прекратено трудовото му правоотношение и иска да бъде призната за незаконна и да бъде отменена, а като последица от това да бъде възстановен на предишната работа и да му бъде изплатено обезщетение за шест месеца, през които е останал без работа поради незаконното уволнение по съображения, че тъй като работодателя се позовава на протокол на лекарска комисия при служба по трудова медицина, с който е прието, че не може да работи в среда с йонизиращи лъчения и е предложено да бъде преместен при други условия на труд, то не е ясно основаниято за прекратяване на трудовия договор, доколкото документите, на които се позовава работодателя обосновават основание за уволнение не по чл. 328, ал.1 т.12 КТ, както се сочи в заповедта, а по чл.325, ал.1 т.9 КТ.

Оспорва да е налице по отношение на него обективна невъзможност за изпълнение на трудовия договор, изразяваща се в медицинска непригодност за работа в среда с йонизиращо лъчение, съгласно заключение на НЦРРЗ и протокол на комисия по трудоустрояване. Заявява възражение за нищожност на заключение на НЦРРЗ, протокол на комисия по трудоустрояване и на протокол №36/16/29.04.2021г. на лекарска комисия при служба по трудова медицина, на които се позовава работодателя и иска да бъде обявена тази им порочност - нищожност по реда на косвения съдебен контрол по чл.17, ал.2 ГПК по съображения, че не са спазени нормите на чл.2 и на чл.5, ал.2 от Наредба №11/2018г. на МЗ. Счита, че тази нищожност не може да бъде санирана и в решението на комисия по медицинска пригодност на НЦРРЗ. Излага доводи, че решението на комисия за медицинска пригодност към НЦРРЗ не е мотивирано.

Ответникът оспорва главния иск за признаване за незаконна и отмяна на заповедта за прекратяване на трудовия договор на ищеца, като неоснователен и недоказан. Излага съображения, че работодателя правилно е прекратил трудовия договор на ищеца на основание чл.328, ал.1 т.12 КТ, поради обективна невъзможност, която е констатирана от компетентния съгласно Закона за здравето и Наредба № 11 от 2018 г. орган, а именно НЦРРЗ и не зависи от волята на нито една от страните по трудовото правоотношение.

Оспорва като неоснователни твърденията на ищецът, че са смесени две основания за прекратяване на трудовото му правоотношение, по чл.325, ал.1 т.9 КТ и по чл.328, ат.1 т.12 КТ. Оспорва доводите на ищеца, че са налице основания за оспорване на посочените актове по редът на чл.17, ал.2 ГПК. Счита, че съда не може да извърши косвен съдебен контрол върху протокола на службата по трудова медицина, тъй като ищецът е обжалвал същия акт пред комисия за медицинска пригодност към НЦРРЗ, т.е. участвал е в производство по обжалване на същия протокол и се позовава на Определение № 604 от 07.05.2015 г. по гр. д. № 2199 /2015 г. на ВКС, 4 г.о. и комисията е компетентен орган съгласно Наредба № 11 от 2018 г..

По отношение протокола на комисията по трудоустрояване сочи, че няма бележите на административен акт. Иска да бъде отхвърлен главния иск и като последица от това да бъдат отхвърлени и евентуалните иски на ищеца за възстановяване на предишната работа и за заплащане на обезщетени за времето от шест месеца, през което е останал без работа поради незакованото уволнение.

При тази фактическа обстановка, съда намира от правна страна следното:

Спора е трудов, като главния иск е за установяване на незаконно уволнение и отмяната му с правно основание чл.344, ал.1 т.1 КТ. Предвид на това, в тежест на ответника - работодател е да докаже правилността на обжалваната заповед, т.е., че по отношение на ищеца е налице фактическия състав по чл.328, ал.1 т.12 КТ за едностранно прекратяване на трудовото правоотношение от работодателя с предизвестие, поради обективна невъзможност за изпълнение на трудовия договор, изразяваща се в медицинска непригодност за работа в среда с йонизиращи лъчения.

По делото е безспорно и между страните няма спор за обстоятелствата, че ищецът е работил при ответника по безсрочен трудов договор на длъжност механик в Дирекция „Производство“ ЕП-2, Направление „Ремонт“, Отдел „Изпълнение на ремонта“, Цех „Оборудване I-ви контур“, сектор „Оборудване 1-ви контур“, Група „Въртящи механизми“, Бригада „Главни ГЦП“ до 14.06.2021г., когато му е връчено предизвестие № 1692/08.06.2021г. и Заповед № 64/09.06.2021г. чрез с куриерска фирма Speedy удостоверено с копие от обратната разписка на л.26 в делото. В предизвестieto и в заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение на ищеца работодателя е посочил основанията - чл.328, ал.1 т.12 от КТ, поради обективна невъзможност за изпълнение на трудовия договор, изразяваща се в медицинска непригодност за работа в среда с йонизиращо лъчение, съгласно заключение на НЦРРЗ и протокол на комисия по трудоустрояване.

При прекратяване на трудовото правоотношение с предизвестие, релевантният момент, към който следва да се преценява валидността на изявлението, съществувало ли е потестативното право и надлежно ли е упражнено, е моментът на връчване на предизвестieto – в този смисъл решение № 608/01.12.2010г. по гр.д. № 1548/2009г. III г.о. ВКС, решение № 239 от 23.03.2010г. по гр.д. № 5111/2008г. III г.о. ВКС. С изтичане срока на предизвестieto настъпват последиците от упражненото вече от работодателя право да прекрати трудовия договор. Към този момент промяната в правната сфера вече е настъпила, поради което актът на работодателя за изтичане срока на предизвестieto, дори и именуван като заповед, има само констативен характер.

В настоящия случай в предизвестieto до ищеца изрично е записано основанията за прекратяване на трудовото правоотношение по чл.328, ал.1 т.12 КТ и съда не споделя доводите му, че не е ясно това основание доколкото документите, на които се позовава работодателя и в частност протокол на комисия по трудоустрояване обосновават основание

за уволнение на друго основание - по чл.325, ал.1 т.9 КТ. Действително работодателя след като е приел, че ищеца е в обективна невъзможност за изпълнение на трудовия договор, като е негоден да работи в среда с йонизиращи лъчения, съобразно протокол на медицинска комисия по трудоустрояване е предложил на ищеца да заеме друга длъжност, което е негово работодателско право, но не е задължение каквото изисква нормата на чл.325, ал.1 т.9 КТ. Тази работодателска воля не подлежи на съдебен контрол в настоящия процес и няма отношение към основаниято за прекратяване трудовия договор на ищеца посочено в предизвестието и заповедта по чл.328, ал.1 т.12 КТ.

Следващите доводи на ищеца за незаконност на уволнението му са, че по отношение на него не е налице надлежно установено обективно състояние на невъзможност да работи в среда с йонизиращи лъчения и да изпълнява трудовите си задължения, тъй като документите, на които се позовава работодателя - протокол на комисия по трудоустрояване при „АЕЦ КОЗЛОДУЙ“ ЕАД от 18.05.2021г., протокол №36/16/29.04.2021г. на лекарска комисия при служба по трудова медицина при работодателя и решение на комисията за медицинска пригодност към НЦРРЗ от 13.05.2021г. са нищожни индивидуални административни актове, поради не спазване при издаването им на нормите на чл.2 и на чл.5, ал.2 от Наредба №11/2018г. на МЗ; немотивираност на решението на комисия по медицинска пригодност към НЦРРЗ и издадени при липса на компетентност.

Преди да изложи правни доводи по тези спорни въпроси, съда излага принципни положения по приложението на чл.17, ал.2 ГПК; по определението на индивидуален административен акт и относно недействителността на административните актове.

Съгласно разпоредбата на чл.17, ал.2 ГПК гражданския съд се произнася инцидентно по валидността на административните актове независимо от това, дали те подлежат на съдебен контрол. Съдът не може да се произнася инцидентно по законосъобразността на административните актове, освен когато такъв акт се противопоставя на страна по делото, която не е била участник в административното производство по издаването и обжалването му.

Косвеният съдебен контрол е средство за обезпечаване законността в актовете и действията на административните органи и за отстраняване недействителността на административните актове. Нормата на чл.17, ал.2 ГПК е израз и на задължението, установено с чл. 117 от Конституцията по отношение на съдебната власт, да защитава правата и законните интереси на гражданите, юридическите лица и държавата.

В разпоредбата на чл.17, ал.2 ГПК е отречена възможността граждански съд, разглеждащ гражданскоправен спор, да се произнася по законосъобразност на административен акт, с изключение на случаите, когато такъв акт се противопоставя на страна, която не е участник в производството по издаването на акта и по неговото обжалване. *Така по аргумент на противното граждански съд, разглеждащ гражданскоправен спор може да се произнася по валидност (нищожност) на*

административен акт, когато такъв акт се противопоставя на страна, която е участник в производството по издаването на акта и по неговото обжалване, т.е. страната, която е била страна в производството по обжалването на административния акт може да иска и съдът е длъжен да се произнесе по валидност (нищожност) на административен акт, при наличие на правен интерес от това оспорване.

Няма спор в съдебната практика, че по реда на косвения съдебен контрол съдът се произнася относно валидността (нищожността) на административните актове, когато този въпрос е с преюдициално значение за разрешаване на гражданскоправния спор и независимо от това дали те подлежат на съдебен контрол. Произнасянето е само в мотивите на решението, доколкото е във връзка с основния гражданскоправен спор по конкретното дело. Гражданският съд няма правомощието да прогласява с диспозитива на решението си нищожността на административния акт. Такова правомощие има само административният съд, в процедура по обжалване на административния акт, при спазване на правилата на АПК – *така Определение № 410 от 23.07.2018 г. по гр.дело № 4524/2017 г. по опис на ВКС.*

Определение на индивидуален административен акт е дадено в чл.21 АПК, съгласно който индивидуален административен акт е изричното волеизявление или изразеното с действие или бездействие волеизявление на административен орган или на друг овластен със закон за това орган или организация, лицата, осъществяващи публични функции, и организациите, предоставящи обществени услуги, с което се създават права или задължения или непосредствено се засягат права, свободи или законни интереси на отделни граждани или организации, както и отказът да се издаде такъв акт.

Относно нищожните административните актове по определение се разбира, че **изначално (ab initio, ex tunc)** те нямат правно действие, не могат да породят и не пораждаат правни последици^[1]. Нищожният акт е не просто издаден в отклонение на изискванията за законосъобразност, но и ценностно „непоносим“, а оттук – радикално и (по определение) вечно несъвместим с правния ред. При нищожността е налице засягане на фундаментални за правото ценности, което при никакви условия не може да бъде преодоляно.

Съдебната практика е установила ясен критерий единствено при нищожност на административния акт в хипотезата на липса на компетентност. По отношение на останалите изисквания за законосъобразност на административния акт твърдо установен критерий в съдебната практика липсва, което не означава, че административния акт не може да бъде обявен за нищожен и при липсата на останалите предпоставки по чл.146 АПК.

Нищожност на административния акт може да има както поради неспазване на изискванията за форма, така и при тези за допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, при противоречие с материалния закон и при несъответствие с целта на закона. **Най-общо казано, критерият за нищожност на административния акт при порока материална незаконосъобразност е налице, когато нарушението на материалния закон е такова, че нарушава особено съществени**

изисквания на приложимата норма. Съществените изисквания могат да бъдат относими както до правното основание за издаване на акта, така и до съществените елементи или изисквания на същата норма.

В правната теория и съдебната практика безпротиворечиво се приема, че липсата на компетентност на административния орган и неспазването на установената форма във всички случаи води до нищожност на административния акт, докато противоречието на акта с материалния закон, е основание за нищожността му само тогава, когато правните му последици са напълно несъвместими с правовия ред така, че по никакъв начин, включително, ако би бил необжалваем, не биха могли да бъдат признати - *Решение № 8035 от 01.07.2008 г. на ВАС по адм. д. № 3988/2008 г., II отд..*

---

[1] Категорията „нищожни административни актове“ не е единна, а се разделя на подкатегории, в зависимост от това дали липсва надлежно овластен административен орган (субект на власт), дали липсва волеизявление или порокът засяга съдържанието на волеизявлението – вж. Решение № 377 от 13.01.2016 г. на ВАС по адм. д. № 1318/2015 г., VII о.

По спорните въпроси в конкретния казус.

Спора е по същество относно законосъобразността на прекратяването на трудовото правоотношение на основание чл.328, ал.1 т.12 КТ. В тежест на работодателя е да докаже, че има създадена нова обстановка, при която реалното изпълнение на трудовия договор от ищеца е станало невъзможно, поради наличието на здравни противопоказания за работа в среда с йонизиращи лъчения. Работодателят не е длъжен да изследва причините, довели до обективната невъзможност на работника да осъществява своите трудови задължения, като е достатъчно те да съществуват, дори да се дължат на външни на трудовото правоотношение причини - *така решение № 218/17.03.2010 г., по гр.д. № 984/2009 г. на III г.о. на ВКС в този смисъл.*

Работодателят е прекратил трудовото правоотношение на ищеца П.К. поради невъзможност да работи в среда на йонизиращи лъчения съгласно заключение от НЦРРЗ и протокол на комисия по трудоустройство. Тези два акта са записани неточно и непълно (не са посочени датите), но по делото безспорно се установи и между страните няма спор, че „заключение от НЦРРЗ“ е решение на комисия за медицинска пригодност към НЦРРЗ от 13.05.2021г.. Протокола на комисия по трудоустройство е от 18.05.2021г., където по т.8 комисията е приела решение по отношение ищеца П.К. да бъде преназначен на длъжност механик в цех „Топлоснабдяване“, управление „Общостанционни съоръжения“ с противопоказания без работа в СЙЛ, като се е позовала на протокол на лекарска комисия пир службата по трудова медицина при работодателя № 36/16/29.04.2021г. и решение на комисията за медицинска пригодност към НЦРРЗ от 13.05.2021г.

Работодателя не се е позовал при прекратяване на трудовото правоотношение на ищеца на протокол на лекарска комисия при службата по трудова медицина № 36/16/29.04.2021г., а същия се цитира в протокол на комисия по трудоустройство от 18.05.2021г..

По косвения съдебен контрол по чл.17, ал.2 ГПК за валидност (нищожност), съда намира следното:

На първо място ищеца изрично заявява в исковата молба, уточнява в становище и поддържа в първото съдебно заседание нищожност (валидност) на индивидуални административни актове, като не оспорва тяхната законосъобразност, поради което съда е длъжен да ги разгледа, тъй като произнасяне по валидността на административни актове съдът дължи винаги, когато те се противопоставят на страна по делото, независимо дали тя е била участник в административното производство по издаването и обжалването им. Правен интерес да оспорват административни актове имат лицата, чийто права, свободи, законни интереси са нарушени или застрашени (предстоящо засягане) с тях или за които те пораждат задължения – арг. чл.15 и чл.147 АПК, като преценка в тази насока се прави от съда във всеки конкретен случай. *Ответника неправилно се позовава на Определение № 604 от 07.05.2015 г. по гр.д. № 2199 /2015 г. на ВКС, 4 г.о., където съда се е произнесъл по възражение за незаконосъобразност на административен акт в гражданския процес.*

За длъжността на ищеца съгласно длъжностна характеристика се изисква да няма противопоказания за работа в среда с йонизиращи лъчения към Наредба № 11 на МЗ за здравни норми и изисквания при работа в среда с йонизиращи лъчения. Това обосновава правен ефект на акта по отношение медицинската непригодност на ищеца да работи в среда с йонизиращи лъчения, тъй като с него се засягат правата и законните му интереси във връзка с трудовото правоотношение - изпълняване на трудовите задължения произтичащи от трудовия договор.

Следователно в настоящото производство по чл.344, ал.1 т.1 КТ е налице правен интерес и е допустим косвен контрол за валидност (нищожност) на административния акт удостоверяващ наличието на здравни противопоказания – непригодност на ищеца за работа в среда с йонизиращи лъчения, от който черпи права и се позовава работодателя.

Съдът не приема възражението на ответника в обратния смисъл, тъй като да се приеме противното, би означавало дерогиране на предоставената с чл.17 ГПК изрична такава компетентност на гражданския съд и неизпълнение на конституционно установеното задължение на съда, да защитава правата и законните интереси на гражданите, юридическите лица и държавата. Така ако бъде установено, че актът на който се позовава работодателя е нищожен и, следователно, изначално не е проявил целеното с него правно действие - арг. тълкувателно решение по тълк.д. № 1/2012г. на ВАС, уволнението на ищеца

би било осъществено без да е налице валидно установена негова непригодност да работи в среда с йонизиращи лъчения, което би имало отношение към неговата законност и респективно, към изхода на спора по делото. **С оглед на това в производството по оспорване на законността на уволнение ищецът има правен интерес от осъществяване на такъв контрол за валидност на административния акт установяващ неговата непригодност да работи в среда с йонизиращи лъчения и съда дължи произнасяне в този смисъл, както е поискано с исковата молба.**

Индивидуалния административен акт, от който черпи права и на който се позовава ответника, посочен в заповедта за прекратяване на трудовия договор на ищеца е „заключение от НЦРРЗ”, което по делото се установи безспорно, че е решение на комисия за медицинска пригодност към НЦРРЗ от 13.05.2021г..

По делото безспорно се установи и между страните няма спор, че решението на комисия за медицинска пригодност към НЦРРЗ от 13.05.2021г. е издадено по жалба на П. Ц. К. срещу протокол № 36/16/29.04.2021г. на лекарска комисия при служба по трудова медицина при работодателя, с който комисията е предложила на работодателя ищеца П.К. да не се допуска в среда с йонизиращи лъчения трайно и да бъде преместен при други условия на труд.

Здравните норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения са уредени с Наредба № 11 от 22 октомври 2018 г. за здравни норми и изисквания при работа в среда с йонизиращи лъчения, издадена от министъра на здравеопазването, обн. ДВ. бр.91 от 2 ноември 2018г., изм. ДВ. бр.25 от 26 март 2019г., изм. ДВ. бр.109 от 22 декември 2020г. С наредбата са определени здравните норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения; задължително медицинско наблюдение на работещите в среда на йонизиращи лъчения - при постъпване на работа - чл. 3, ал.2 т.1 и чл. 8 и периодично по време на работа - чл. 13; компетентният орган и редът за издаване на експертно заключение относно медицинската пригодност на лицето да работи в среда на йонизиращи лъчения и обжалването му - чл. 5, чл. 6 и чл. 7.

Съгласно чл. 5, ал. 1 и ал. 2, медицинското наблюдение на работещите в среда на йонизиращи лъчения се извършва от лекари от НЦРРЗ или от лечебни заведения, които са назначили на трудов договор най-малко един лекар с придобита специалност "Радиобиология" или "Радиационна хигиена" и лекари с придобита специалност, различна от тази по т. 1, необходима за извършване на медицинските прегледи, съгласно чл. 9, ал. 1, чл. 10, ал. 1 и чл. 14, ал. 1, които са преминали обучение по биологично действие на йонизиращите лъчения в НЦРРЗ. Съгласно чл.5, ал.6 Министерството на здравеопазването публикува на интернет страницата си списък на лечебните заведения, които осъществяват медицинско наблюдение на лица, които работят в среда на йонизиращи лъчения.

Справка на интернет страницата на МЗ
- https://www.mh.government.bg/media/filer_public/2021/04/06/spisak_lechebni_zavedenia.pdf пок

публикуван списък на лечебните заведения, които осъществяват медицинско наблюдение на лица, които работят в среда на йонизиращи лъчения, съдържащ медицинско заведение - МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР „ТОРАКС – Д-Р АСЕН БОЯДЖИЕВ – ЛЗИП“ ЕООД гр. София, бул. „Александър Стамболийски“ № 57, ЕИК 121726208 д-р Стефан Казаков – радиобиолог.

Съгласно чл. 6 медицинското наблюдение на лицата, които работят в среда на йонизиращи лъчения, приключва със заключение, с което се определя медицинската пригодност на лицето да изпълнява конкретни професионални задължения в среда на йонизиращи лъчения, което може да бъде: годен; годен при определени условия; непригоден. Заключението по ал. 1 се издава от лекар с придобита специалност "Радиобиология" или "Радиационна хигиена", работещ в НЦРРЗ или в лечебно заведение по чл. 5, ал. 2, по образец съгласно приложение № 1.

Съгласно чл. 7, заключението за медицинска пригодност в среда с йонизиращи лъчения по чл. 6, ал. 1 може да се обжалва в 14-дневен срок от неговото получаване пред комисия за медицинска пригодност в НЦРРЗ. Комисията се определя от директора на НЦРРЗ и се състои най-малко от трима лекари с придобита специалност "Радиобиология" или "Радиационна хигиена". В състава на комисията в зависимост от особеностите на конкретния случай могат да се включват и лекари със съответни медицински специалности, както и членове на експертни съвети по чл. 6а, ал. 1, т. 1 от Закона за здравето, като комисията се произнася по жалбите в 14-дневен срок от тяхното получаване с решение, което е окончателно. В решението се определя медицинската пригодност на лицата да изпълняват конкретни професионални задължения в среда на йонизиращи лъчения.

Съда намира, че процесното решение на комисия за медицинска пригодност към НЦРРЗ от 13.05.2021г. е нищожно, тъй като е постановено при съществени нарушения на административно-производствените правила, довели практически до липса на волеизявление, като при издаването му е налице пълна липса на предпоставките на приложимата норма и освен това е издадено изцяло при липса на законово основание и е немотивирано. Съображенията за това са следните:

Както съда изложи по горе, пред комисия за медицинска пригодност в НЦРРЗ подлежи на обжалване съгласно чл.7 от Наредба № 11/2008г. заключение за медицинска пригодност издадено по реда и от органите по чл. 6, ал.1 от наредбата - издадено от лекар с придобита специалност "Радиобиология" или "Радиационна хигиена", работещ в НЦРРЗ или в лечебно заведение по чл. 5, ал. 2 и по установена задължителна форма - по образец съгласно приложение № 1. Освен това, заключението за медицинска пригодност се издава след проведено медицинско наблюдение от лекари от НЦРРЗ или от лечебни заведения по чл.5, ал.2 от Наредба № 11/2008 г., които са назначили на трудов договор най-малко един лекар с придобита специалност "Радиобиология" или "Радиационна хигиена" и лекари с придобита специалност, различна от тази по т. 1, необходима за извършване на медицинските прегледи, съгласно чл. 9, ал. 1, чл. 10, ал. 1 и чл. 14, ал. 1, които са преминали

обучение по биологично действие на йонизиращите лъчения в НЦРРЗ.

По делото безспорно се доказва, че по отношение на ищеца тази законово уредена процедура не е изпълнена. Доказа се безспорно, че на ищеца не е проведено медицинско наблюдение от лекари от НЦРРЗ или от надлежно легитимирано по чл.5, ал.2 от Наредба № 11/2008г. на МЗ лечебното заведение, което осъществява медицинско наблюдение на лица, които работят в среда на йонизиращи лъчения, съгласно публикувания от МЗ списък.

Доказа се, че по отношение на ищеца не е налице и в резултат на медицинско наблюдение валидно издадено заключение за медицинска пригодност за работа в среда с йонизиращи лъчения съгласно чл. 6, ал. 1, издадено от лекар с придобита специалност "Радиобиология" или "Радиационна хигиена", работещ в НЦРРЗ или в лечебно заведение по чл. 5, ал. 2 и по установената форма – по образец съгласно приложение № 1 към Наредба № 11/2008г. на МЗ, което да подлежи на обжалване пред комисия за медицинска пригодност в НЦРРЗ, за да е налице валидно решение на същата комисия.

В случая пред комисия по медицинска пригодност към НЦРРЗ е бил обжалван от Петър Катарански протокол на комисия по трудова медицина при работодателя, по отношение на който комисията по медицинска пригодност няма правомощия да осъществява контрол съгласно чл.7, ал.1 от Наредба № 11/2008г. при липсата на валидно заключение за медицинска пригодност за работа в среда с йонизиращи лъчения съгласно чл.6, ал.1 от същата наредба. Освен това комисията по трудова медицина няма правомощия да извършва дейности и да дава заключение за медицинска пригодност за работа в среда с йонизиращи лъчения на ищеца по реда на Наредба № 11/2008г. Така липсата на надлежно проведена процедура от компетентните за това органи относно медицинската пригодност на ищеца да работи в среда на йонизиращи лъчения по реда на Наредба № 11/2008г. на МЗ предхождаща издаването на решението на комисията по медицинска пригодност към НЦРРЗ и липсата на валиден акт по чл.6, ал.1, който да бъде оспорен пред комисията по медицинска пригодност към НЦРРЗ, за да постанови тя решението си по отношение ищеца от 13.05.2021г. обуславя нищожност на и доколкото изначално не е проявил целеното с него правно действие, то уволнението на ищеца е осъществено без да е налице валидно установена непригодност да работи в среда с йонизиращи лъчения съгласно Наредба № 11/2008г., което обуславя решението на комисията по медицинска пригодност към НЦРРЗ от 13.05.2021г., а оттам и незаконност на заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение на ищеца.

Съда споделя доводите на ищеца, че решението на комисията по медицинска пригодност към НЦРРЗ от 13.05.2021г. е и немотивирано, тъй като комисията е решила, че П. Ц. К. е непригоден за работа в среда с йонизиращи лъчения по т.13 от Приложение № 4 към чл.11 на Наредба 11 от 2008г. Приложение № 4 към чл. 11 от Наредба № 11/2008 г. на МЗ съдържа медицински противопоказания за работа в среда с йонизиращи лъчения, като в т.13 е посочено: Психични заболявания¹. В наредбата изрично е уредено (вж. курсив¹), че

лицата с посочено заболяване по т.13 са непригодни за първоначално започване на работа в среда на йонизиращи лъчения, а при вече работещи какъвто е случая на ищеца К., всеки конкретен случай се преценява индивидуално. В процесното решение няма изложени мотиви да е извършена такава преценка.

По отношение протокол на комисия по трудоустрояване при работодателя от 18.05.2021г. и протокол на лекарска комисия при служба по трудова медицина - „АЕЦ КОЗЛОДУЙ“ ЕАД № 36/16/29.04.2021г. доколкото и двете комисии не са компетентни да осъществяват дейности и да се произнасят относно медицинската пригодност на ищеца да работи в среда на йонизиращи лъчения по реда на Наредба № 11/2008г. на МЗ и работодателя не може да черпи права от тях за доказване невъзможността ищеца да изпълнява трудовите си задължения, поради негодност да работи в среда на йонизиращи лъчения, съда намира че не следва да обсъжда тяхната валидност.

За пълнота на изложението съда намира за необходимо да обсъди статута и правомощията на службата по трудова медицина. Службата по трудова медицина регистрирана при работодателя в случая е основен елемент в системата за управление на здравето и безопасността при работа и изпълнява предимно превантивни функции, реализирани чрез оказвана консултантско - съветническа помощ на работодателя, комитетите и групите по условия на труд по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд. т.е. с службата по трудова медицина консултира и подпомага работодателя и комитетите и групите по условия на труд в планирането, организирането и изпълнението на задълженията му по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и за укрепване здравето и работоспособността на работещите във връзка с извършваната от тях работа. Службата по трудова медицина не изпълнява разпоредителни и контролни функции, а статутът ѝ е регламентиран в чл. 25, 25а, 25б, 25в, 25г и 25д от Закон за здравословни и безопасни условия на труд. Службата по трудова медицина при работодателя няма правомощия по Наредба № 11 от 22 октомври 2018 г. за здравни норми и изисквания при работа в среда с йонизиращи лъчения, издадена от министъра на здравеопазването, да извършва медицинското наблюдение на работещите в среда на йонизиращи лъчения, нито да издава заключение за медицинска пригодност в среда с йонизиращи лъчения. Затова и актовете на службата по трудова медицина не могат да породят права и задължения по отношение работниците за тяхната пригодност за работа в среда с йонизиращи лъчения и не могат да бъдат основание работодателя да приеме доказана такава непригодност, за да се ползва от работодателското си право по чл.328, ал.1 т.12 КТ каквото е сторено в настоящия случай.

Предвид изложеното съдът намира, че работодателя не доказва, че има създадена нова обстановка, при която реалното изпълнение на трудовия договор от ищеца е станало невъзможно, поради наличието на здравни противопоказания за работа в среда с йонизиращи лъчения и прекратяването на трудовото му правоотношение на това основание е незаконно и следва да бъде отменено, и съда уважи главния иск по чл.344, ал.1 т.1 КТ.

Искът по чл.344, ал.1 т.2 КТ за възстановяването на незаконосъобразно уволнения работник или служител на заеманата преди уволнението длъжност е акцесорен, и следва да бъде уважен при условие, че е уважен главният иск за признаване на уволнението за незаконно, както е в настоящия случай, тъй като за възстановяването се изисква единствено волеизявление на незаконосъобразно уволнения работник или служител в същия смисъл и по надлежния ред.

Основателен се явява и предявения иск с правно основание чл.344, ал.1 т.3 вр.чл.225, ал.1 КТ за заплащане на обезщетение поради незаконното уволнение. За да бъде уважен този иск, следва да бъде установено по делото, че ищеца е останал без работа за период не повече от шест месеца след незаконното уволнение, претърпял е от това вреди и е налице наличие на причинна връзка между уволнението и вредите. В случая, по делото е безспорно доказано от ищеца, че към датата на приключване на устните състезания по делото на 27.09.2021г. шестмесечния период от време по чл.225, ал.1 КТ не е бил изтекъл (този срок изтича на 15.12.2021г.). Тъй като крайният момент, към който се произнася съдът с решението си е моментът на прекратяване на съдебното дирене, искът за обезщетение следва да бъде уважен за периода от 15.06.2021г. - датата на връчването на предизвестieto на ищеца (тъй като срока на предизвестieto не е спазен) до 27.09.2021г. - датата на приключване на съдебното дирене по делото. За този период от три месеца и седем работни дни (при БТВ 4 631.96 лева) на ищеца се дължи обезщетение от 15439.86 лева, като за разликата до 15.12.2021г. или до претендирания размер от 36000.00 лева, съдът следва да отхвърли иска като неоснователен с оглед обстоятелството, че се претендира обезщетение за бъдещ период, ненастъпил към приключване на съдебното дирене на 27.09.2021г.

От размера на обезщетението за периода от 15.06.2021г. до 27.09.2021г. в размер на 15439.86 лева следва да се сторнира обезщетението получено от ищеца поради нетрудоспособност съгласно справка на НОИ за месеците юни и юли 2021г. (попадащи в периода на присъденото обезщетение 2304.00 и 230.00 лева, или общо 2534.40 лева). Така дължимото обезщетение на ищеца за оставането без работа за периода от 15.06.2021г. до 27.9.2021г. е в размер на 12905.46 лева. Върху присъдената сума на обезщетението за оставане без работа се дължи и законната лихва, считано от датата на предявяване на иска – 08.07.2021г. до окончателното плащане на главницата.

ПО РАЗНОСКИТЕ:

Общото правило за присъждане на разноски е уредено в чл.78, ал.1 ГПК и предвид изхода на спора, ответника следва да заплати на ищеца направените по делото разноски за платено адвокатско възнаграждение. Ищецът претендира адвокатско възнаграждение в размер на 2000.00 лева. Тъй като ответникът е заявил възражение за прекомерност, съдът дължи първо произнасяне в този смисъл и намира възражението за неоснователно.

Размера на минималното адвокатско възнаграждение с оглед предмета на спора и

цената на оценяемия иск за обезщетение съгласно Наредба №1/2004г. за минималните размери на адвокатски възнаграждения е 650.00 лева за двата неоценяеми иска и за иска за обезщетение с цена 36000.00 лева още 1610.00 лева, или 2260.00 лева. Претендираното от ищеца е 2000.0 лева, което е под минималното определено, т.е. не е прекомерно.

Съобразно уважения размер на исковите, на ищеца се дължат разноси в размер на 1567.16 лева.

На ответника се дължат разноси съгласно правилото на чл.78, ал.3 ГПК съобразно отхвърлената част на иска, при претендирано възнаграждение за юрисконсулско възнаграждение 300.00 лева, в размер на 192.00 лева.

Съгласно чл.78, ал.6 от ГПК с оглед изхода на спора, който е трудов и ищеца е освободен от такси и разноси, ответникът следва да заплати на Районен съд Козлодуй държавна такса в размер на 4% от присъденото обезщетение и по 50.00 лева за двата неоценяеми иск, или 616.21 лева.

Водим от изложените правни съображения, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА НЕЗАКОННО И ОТМЕНЯ на основание чл.344, ал.1 т.1 КТ уволнението на П. Ц. К., ЕГН ***** с адрес в гр.Козлодуй, ул."Страцин" №2 със Заповед № 64/09.06.2021г. на изпълнителния директор на „АЕЦ КОЗЛОДУЙ” ЕАД със седалище и адрес на управление гр.Козлодуй, ЕИК 106513772.

ВЪЗСТАНОВЯВА на основание чл.344, ал.1 т.2 от КТ П. Ц. К., ЕГН ***** на предишната работа при работодателя „АЕЦ Козлодуй” ЕАД, на длъжност механик в Дирекция Производство" ЕП-2, Направление „Ремонт", Отдел „Изпълнение на ремонта", Цех „Оборудване I-ви контур", сектор „Оборудване 1-ви контур", Група „Въртящи механизми", Бригада „Главни ГЦП".

ОСЪЖДА на основание чл.344, ал.1 т.3 вр. чл.225, ал.1 от КТ „АЕЦ Козлодуй” ЕАД със седалище гр.Козлодуй, ЕИК 106513772, представлявано от Наско Михов – Изпълнителен директор да заплати на П. Ц. К., ЕГН ***** с адрес в гр.Козлодуй, ул."Страцин" №2 обезщетение по чл.225, ал.1 КТ за времето, през което е останал без работа, поради незаконното уволнение за периода от 15.06.2021г. до 27.09.2021г., в размер на 12905.46 лева, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба на 08.07.2021г. до окончателното изплащане, като в останалата част до претендираното обезщетение за периода до 15.12.2021г. в размер на 36 000.00 лева, отхвърля иска за обезщетение, като претендиран за бъдещ период и неоснователен.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.1 ГПК, „АЕЦ Козлодуй” ЕАД със седалище

гр.Козлодуй, ЕИК 106513772, представлявано от Наско Михов – Изпълнителен директор да заплати на П. Ц. К., ЕГН ***** с адрес в гр.Козлодуй, ул.”Страцин” №2 направените по делото разноски в размер на 10567.16 лева.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.3 ГПК, П. Ц. К., ЕГН ***** с адрес в гр.Козлодуй, ул.”Страцин” №2 да заплати на „АЕЦ Козлодуй” ЕАД със седалище гр.Козлодуй, ЕИК 106513772, представлявано от Наско Михов - Изпълнителен директор направените по делото разноски за юрисконсулско възнаграждение в размер на 192.00 лева.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.6 от ГПК, „АЕЦ Козлодуй” ЕАД, гр.Козлодуй да заплати на Районен съд - Козлодуй държавна такса в размер на 616.21 лева.

На основание чл.242, ал.1 от ГПК, съдът допуска предварително изпълнение на решението в частта за присъденото обезщетение за оставането без работа.

Решението подлежи на обжалване от страните пред Врачанския Окръжен съд в двуседмичен срок от връчването на преписи.

Съдия при Районен съд – Козлодуй: _____